

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, s tiskanjo izdane opoldne, večerne izdane pa ob 3. uri popoldne, in stane z ureničnimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali glj. 6-60
pol leta 6 . 60 . . . 3-30
četrť leta 3 . 40 . . . 1-70
Posanične številke stanejo 10-sin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali glj. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne, od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisni listi se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, plačljiva in druge reči, katere ne spadajo v delokrog upravištva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Oglaš in postaniče

se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje šrke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katere izhaja mesečno v sponičih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsoletno 1 glj. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petič-vrstice.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Važno vprašanje iz mestnega gospodarstva v Gorici.

Zadnji čas prav močno vzburja duhove po mestu vprašanje električne razsvetle, oziroma nadaljevanja pogodbe s staro plinarno. Na prvi pogled se zdi, da je to vprašanje vitalnega pomena ne le za gospodarski prospek mesta, marveč da sega tudi v politično življenje italijanske stranke. Toda to je le navidezno, kajti v istini smo prepričani, da je vse to vihar v kozarcu vode brez posledic in brez globokejšega pomena. Zaradi tega se že za naprej zavarujemo, da morda hočemo segati v to politično gibanje v mestu goriškem, ter kratkoma izjavljamo, da si hočemo ogledati to vprašanje zgolj z nepristranskega nepolitičnega stališča kot meščani goriški, katerim mora biti tudi na tem ležeče, kako se to ali drugo gospodarsko vprašanje reši. Pa tudi pri tem se nečemo ogrevati in niti najmanje uplivati na vodilne kroge, še manje pa morda dajati svojo pripomoč onim krogom, ki se postavljajo v bran sedaj gospodujoči stranki. Prepričani smo namreč trdno, da je vsa ta opozicija, katere se kaže pri tem vprašanju proti mestni upravi in gospodujoči stranki, skrajno umeteljna in nima prave zaslombe v prebivalstvu. Ostajamo pri celi stvari neverni Tomaži, in dokler ta navidezna opozicija ne pokaže resne volje in tudi uspeha, smatramo celo stvar, kakor že gori rečeno, le za vihar v kozarcu vode. Vprašanje samo na sebi, za katero gre, pa je jako zanimivo in bi utegnile tudi prav močno uplivati na bodoče gospodarstvo mesta.

Pogodba s staro plinarno poteče 23. t. m., in mestna uprava bi se morala za časa baviti z vprašanjem: ali nadaljevati to pogodbo, ali pa skleniti novo s kako drugo družbo, oziroma prevzeti razsvetlavo v lastno režijo ali že s plinarno ali elektranjo. Mestna uprava pa, kakor po navadi, ni storila nujne svoje dolžnosti in se ni bavila toliko resno s tem vprašanjem, kolikor bi njega važnost zahtevala; še le v zadnjem hipu, in še tedaj le navidezno, je storila nekaj. Kakor rečeno, pogodba poteče 23. maja t. l. in za 5. aprila t. l. si je preskrbela mestna uprava ponudbe različnih tvrdk za plinarne in elektranne naprave in 13. aprila je mestni svet s 16 glasovi proti onim gg. inženirja Luzzatto,

trgovca Bramo in c. kr. sodnega svetnika Ciani sprejel ponudbo dunajske plinarne, združene s tvrdko Ganz & C. v Budimpešti, zavoda za električne stroje in naprave. Ta ponudba obstoja bitstveno v tem, da dunajska plinarna v družbi z imenovano tvrdko odkupi staro plinarno za 251.890 K ter uvede v Gorici deloma električno razsvetlavo, in sicer napravi 40 električnih ločenih velikih svetilk, ki bodo gorele do 11. ure zvečer, drugače vse sedanje plinove svetilke bodo na Auerjev sistem, enako tudi vse predmestne svetilke na petrolej pripravljene. Za domačo rabo se bo oddajalo električno razsvetlavo in nadaljevalo plinovo po znižani ceni, tako da bo stal kubični meter plina namesto 35 vinarjev le 28 in za obrtno rabo le 20 vinarjev, električna razsvetlava za uro v privatnih hišah 8 vinarjev, za obrtno namene pa 4 vin. Pogodba bi trajala 22 let, bi se potem podaljšala za 13 in potem od 5 do 5 let do 50. leta. Mestna uprava bi imela pravico, čez 22 let odkupiti vso napravo, tako da bi se zadnji 3 letni dobiček kapitalizoval po 4% in izplačal tako kapital; po 35 letih po 6% 3 letni, po 40 letih po 8% 3 letni dobiček in po 45 letih 10% 3 letni dobiček. Daljše naraščajoče električne naprave bi se morale prepuštili podjetju. Le za napravo električnega tramvaja bi imela družba predpravico, prevzeti pod enakimi pogoji, kakor bi ponudila druga tvrdka.

Manjšina je bila pa za penudbo tvrdke elektrarne Schuckert na Dunaju, s katero bi ta tvrdka napravila izključno električno razsvetlavo v celem mestu in bi čez 5 let odstopila vso napravo za 465.000 kupnine. Mesto bi plačevalo na leto 35.000 K kot donesek za javno svečavo, t. j. toliko, kolikor po pogodbi s plinarno. P. J. Schuckertovi ponudbi bi mesto dobilo 60 ločenic, 180 žarnic do 11. ure zvečer, 80 žarnic do jutra.

Ponudbe drugih tvrdk so manj ugodne in niso prihajale v poštev. Baviti se hočemo z vprašanjem, koliko smo udeleženi mi slovenski meščani pri stvari? Naše stališče je to: Dokler je mestna uprava tako zanemarjena, kakor je že celo vrsto let, dokler vlada v mestnem zastopu tako malo smisla za gospodarske naprave, dokler manjka tako vsake enerzije in resne volje, lju-

bezni do dela in zive želje po napredku in razvoju mesta, toliko časa smonačelno nasproti, da bi se kaka važna in draga naprava izročila temu zastopstvu, še manj pa veliko industrijelno podjetje.

Prepričani smo, da bi someščani slovenske narodnosti pri tem trpeli le veliko škodo, ker bi morali slabo mestno upravo plačevati z visokimi nakladami. Od mestne uprave, kakor je bila zadnjih 30 let, ne moremo pričakovati nič, prav nič, zaradi tega odločno protestujemo, da bi ta uprava sama kaj v svoji režiji imela.

Dvomimo pa tudi, da je prebivalstvo laške narodnosti dovolj zavedno, dovolj narodnonapredno in da dovolj hrepeni po zboljšanju gospodarskega položaja, da bi se razmere v kratkem, recimo v 22-letih, za kolikor je sklenjena pogodba z dunajsko plinarno, zboljšale in da bi se mesto v tej dobi razvilo tako, da bi bila potem nameravana pogodba kvarna za mesto in na veliko korist novega podjetja.

Smo optimisti in računimo na to, da edino naš slovenski živelj prinese nov gospodarski tok v mesto Gorica. Le če se naši kraji St. Peter, Št. Andrej, Podgora in Solkan in nasi življi v mestu razvijejo gospodarski, posebno da se razvije naša obrtnija v mestu, le potem pride v Gorico nov duh, kateri premeni trgovski in obrtniški položaj. Pričakujemo, da nam bližujoča se bohinjka in vipavska železnica dasta novih sil in nas dvigneta v kratkem na tako stopinjo, da se bo čutila naša gospodarska moč.

S tega stališča bi utegnilo biti prav, da mesto prevzame v svojo upravo svečavo in sprejme ona pogodbo, s katero postane mestna uprava neodvisna od stare plinarne.

Nočemo se pa mešati v malenkostni boj, kateri se bje med italijanko stranko v mestu, ker smo prepričani, da bo ves ta boj brez posledic in da mestna uprava ostane v rokah, kakor je, dokler je ne obudi no. duh novega ljudstva.

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Njegov debeli vrat je kakor navadno zakrival svilnat robec, kateri si je vsaki hip popravljal s svojo belo in debelo roko, na kateri so se poleg krvavih peg vedile rudeče dlake. Ni pa dovolil epilatorjem, da mu jih izpulijo, ker mu je bilo rečeno, da bi mu s tem prsti utegnili oslabeti in dregati in da bi ne bil sposoben, svirati na pljunktjo. Na njegovem licu se je zrkalila kakor zmerom brezkrainja praznota, združena z utrujenostjo in tugo. Sploh je bilo to lice strašno in ob enem bedasto. Vožeč se, je obračal glavo na obe strani, pomežikaval z očmi ter pozorno poslušal, kako ga pozdravljajo. In pozdravljala ga je res prava vihra vsklikov: Zdrav nam bodi, božanstveni cesar, imperator! Zdrav zmagovalec! Zdrav neprekosljivi sin Apolonov! Zdrav Apolon! Poslušaj te besede, se je zadovoljno smehljaj; vsekako pa se mu je časih lice zmračilo, kajti rimsko ljudstvo je bilo zlobno in zaupajoče v svojo moč, si je časih dovoljevalo kaj zasmehujoče napade tudi proti takim velikim triumfatorjem, katere je v resnici spoštovalo in visoko cenilo. Znano je bilo, da je nekoč kričalo ljudstvo pri vhodu Julija Cezarja v Rim: »Meščanje, čuvajte svoje žene,

kajti k vam prihaja plešasti babež!« Samoljubni Nero ni prenesel nikakega žaljenja; vsekako pa so se iz množice čuli kliči: »Rudečebredci! Kam vržeš svojo plamtečo brado? Ali se bojiš, da bi se Rim vnel od nje?« A oni, ki so tako kričali, niso vedeli, da ta njihova šala krije v sebi strašno poroštvo. Ti glasovi vendar cesarja niso posebnost jezili, in sicer vsled tega ne, ker brade ni nosil, kajti že davno jo je bil žrtvoval v zlati šatulji Jupiterju na Kapitolu. Drugi pa so skriti za kamenjem in med množico glasno kričali: »Matričida! Nero! Orest! Alemeon!« a zopet drugi: »Kje je Oktavija?... Odvrzi ta škrlat!« Popeji, ki se je peljala tik za njim, pa so klicali: »Flava coma!« kar je pomenilo: poulična lahkoživka. Nerono vo muzikalno uho je dobro razbralo te vsklrike, in sedaj pa sedaj je nastavil na oko svoj izbrušeni smaragd, da vidi in si zapomni one, ki so tako klicali. Ta njegov pogled je obstal tudi na velikem apostolu, ki je stal na svojem kamenju, in nikomur izmed t brežštevilne množice ni prišlo v misel, da v tem hipu se gledata dva vladarja sveta, od katerih jeden premine kmalu kakor nekak kratak sen, dočim si drugi, ta stavec v preprosti obleki, osvoji mesto in ves svet za zmerom.

Med tem je prošel mimo cesar, in za njim je osem Afrikancev neslo prekrasne nosilnice, v katerih je sedela od ljudstva sovražena Popeja. Imela je na sebi, takisto kakor Nero, obleko ametistove barve, a lice je imela posipano s pudrom. Sedela je nepremično zamišljena in malomarna ter bila povsem slična boginjji, ki je krasna in zlobna ob enem in katero nosijo v spravedlu. Za njo je sledilo še veliko število možkih in ženskih dvorskih služabnikov in cele vrste voz, obloženih z raznim okrasjem in drugimi razkošnimi predmeti. Solnce je bilo že visoko na nebu, ko so ko-

rakali mimo Augustijanci v sijajnem sprevedu, spreminjajoči neprestano svojo barvo. Leni Petronij, od množice živahno pozdravljen, je sedel s svojo sužnjico v nosilnici; Tigelin se je peljal v kočiji, v katero so bili vpreženi povsem drobni konji v beli opravi s škrlatastim okrasjem. Bilo je videti, kako je vsaki hip napanjal vrat, da bi zapazil, če ga nar cesar ne pozove k sebi. Množica je izmed drugih z radostnimi vskljki pozdravila Licijana Pizona, s smehom Vitelija, z žvižganjem Vacinija. Proti konzuloma Liciniju in Lekaniju je ostala množica hladna, med tem ko so Tullija Senecija, katerega so ljubili, da niso vedeli za kaj, ter Vestina burno pozdravljali. Dvornikov je bilo brez števila; vse, kar je bilo bogatega in znamenitega v Rimu, je odhajalo v Ancium. Nero nikdar ni potoval drugače nego s ticoč vozovi; krdelo onih, ki so ga spremljali, je prekašalo število vojakov v legiji.*) Ljudje so kazali drug drugemu tudi Domicija Afrikanca in postaranega Lucijana Saturnina; tu je bil tudi Vespazijan, ki še ni bil odšel na vojno v Judejo, iz katere se je vrnil po cesarsko krono; tu sta bila njegova sinova, mladi Nerva in Lukan, bili so Antij Gallo in Kvintinija ter dokaj žensk, slovečih po svojem bogastvu, lepoti in razkošnem življenju. Množica je obračala svoje oči po znanih obrazih, po vozovih, konjih in čudni noši služabnikov, zbranih iz vseh narodov sveta. V tej množici sijajnih in razkošnih predmetov ljudstvo ni vedelo, kaj naj si najpoprej ogleda; s tem nenavadnim sijajem niso bile zaslepljene samo oči vseh, marveč se je temu čudil tudi slehernega um, zroč na vso to zlato in srebro, ves ta rudeč in vijoličast škrlat, ves ta blesk dragoga kamenja, biserov in slonove kosti.

*) Legija je štela ob času cesarjev 12.000 mož.

In naši župani (za nekatere vem) so tako najvni, da jim potrdijo zgoraj omenjeno ceno za fasijo. Vsi tisti župani, ki bodisi kot pokorni slugi, ali iz lahkoniselnosti, ali radi ljubega miru potrjujejo take nizke cene in to tudi v škodo producentov, so deležni sleparije in imajo precej kosmat greh na svoji vesti. Se ve, da za to dobe prej odvezo, kakor če povedo, da borejo „Sočo“ ali „Primorca“. I pa kaj, saj radi tega jim ni treba tudi k spovedi, ker po načelu gg. nunecev in klerikalcev (kakor „Gospodarska zveza“ na Kranjskem) vlado slepiti, ni greh. Sedaj molčim, ali v prihodnje, če zvem, da kateri župan potrdi tako sleparijo, vržem ga v „Sočo“ in žehal ga bom toliko časa, dokler se ne poboljša. Vas pa gg. nunce vprašam: Kaj ni to sleparija? Vemo, da vaše načelo je: „Vlado in oblastniji slepariti, ni greh“. Povejte! Kaj pa je greh? Vi nunci ste tako predrzni (vidite, gg. župani, to ste vi vzrok, ker jim potrjujete nizke cene!), da sleparite vlado na dva načina: 1. Pokladate tako majhno fasijo, da vam vlada še doklada iz verskega zaloga k vašim že tako mastnim plačam. 2. Polnite napovedno polo za osebni davek po fasiji tako, da pri vseh zgoraj navedenih člohodkih, kojih vam ne vzame nobena uima, plačujete manj osebnega davka, kakor kmet, ki proda polovico t. j. okroglo 25 hl. manj vina kot vi in ima se preživeti večkrat obilo družino. Vi pa, ki imate poleg okroglih 2000 K za vino, stole, maše, žito, jajca, jezike in radodarne doneske revežev, vrh vsega tega želite in javkate po taktu akademične izobraženosti, da imate majhne plače, da ne morete izhajati itd. — Sicer se vam pa sred vašega telesa spredaj in zadej pozna, da trpite veliko lakoto, kakor se tudi marsikomu izmed vas na nosu bere, da bo umrl za žejo.

Bal sem se za Vas, g. urednik! Povesod je zašumelo, da je vložil znani očka iz Rihemberga tozbo zoper vas. Sicer pa je bil moj strah, kakor drugi strahovi, znotraj votel, okolu kraja prazen, ker vedel sem, da je tako, kakor sem zadnjčt pisal, — kosmata vest, katere ne obrije tudi tisti imenitni § 19. tisk. zak., naj se ga pa očka Furlaničar poslužuje, kakor in kadar mu drago.

Se eno prošnjo imam do Vas, gosp. urednik! Nekdaj smo imeli na Vipavskem dva škopitarja, oba Laha; sedaj je ostal eden Lah Marko in nastopil Slovenec Tone. Kateri je boljši ali Marko z Laskega ali Tone s Šempaskega? To bi rad vedel Vam udani „Antiklerikalec“.

Iz Ajdovščine, 12. maja 1901. — Dopisnik v 55. št. „Soče“ hvali tukajšnjega župana gospoda Antona Lokarja, graja občinskega zdravnika gospoda H. Finka. — Naš gospod župan je res moč, na katerega smo lahko ponosni; v tem obziru se popolnoma vjemam z dopisnikom; ne morem pa odobrovati, da dopisnik na tak način prijema dr. Finka. Proti takemu napadenju kot uradnik odločno protestujem in ga smatram neprimernim, nepotrebnim in krivičnim ter ne samo napadencu ampak tudi tukajšni občini škodljivim.

Jaz s tem dopisom nočem stopiti proti delavcem in trdit, da je gospod dr. Fink proti njim vedno prijazen in po njih željah postopal; prav lahko je mogoče, da se je temu ali onemu delavcu res zgodila krivica, če ni dobil zdravniškega spričevala, ko je bil za delo nezmožen. Lahko je mogoče, da je dr. Fink proti njim pretrdo ali odurno postopal; zato pa ni treba brž na njem javno zlomiti palico, kakor je storil dopisnik v 55. št. „Soče“ ter mu s tem delati škodo. Ako delavci in dopisnik niso zadovoljni z gospodom zdravnikom, naj bi se bili obrnili s svojo pritožbo na gospoda župana, in če bi to ne pomagalo, na tukajšno občinsko starestinstvo, ne pa z občinskim zdravnikom tako nekako pometati ter mu jemati potrebno avtoriteto ne samo v občini, ampak med vsemi čitatelji „Soče“. — Tako se ne sme postopati, če dopisnik noče, da pride Ajdovščina v slab glas in se je bodo ogibali ne samo zdravniki, kedar bode služba zopet razpisana, ampak tudi uradniki, ki ne mislijo pustiti, da bi jim kdo na hrbtu drva cepil. — Ajdovščina že tako sama na sebi pučaja uradnikom malo mičnega. — Kaste; pomanjkanje zanesljivo dobre pitne vode; nagla menjava temperature; revmatizmi; huda burja; prah; truma tuberkuloznih ljudij itd., vse to ne vleče na se. Ako se uradnikom še na tak način zastruplja tisto malc zadovoljnosti, kar jim je še ostane, čutili bodete nasledke na sebi in svojih otrocih najbolj

tisti, ki ste za vedno navezani na Ajdovščino; uradniki bodo v smislu Kristovih besed pogostoma otresali z oblek vaš prah in odhajali iz nevaležnega trga. To bode Ajdovščini več škodovalo nego njim. Nikar torej ubiti z muho na človeku tudi človeka samega! Če so kje pomanjkljivosti ali napake, naj se odpravljajo, pa korektno kakor delajo zreli in izkušeni mozje.

Ker se je zamera krajevnega pomena med dr. Finkom in nekaterimi delavci po dopisniku v 55. št. „Soče“ objavila daleč okrog, je dolžnost ajdovskih občinarjev, da povrnejo svojemu zdravniku ugled, ki mu ga je uzel dopisnik v večji ali manjši meri, da ne obtiči na nas madež nevaležnosti.

Gospod dr. Fink je dobil pri nas pred onimi leti kot najbolje kvalifikovani prosilec službo občinskega zdravnika. Odlikoval se je v teku 8 let posebno še s svojo spretnostjo pri nevarnih in težkih porodih in vravnovanju in zdravljenju zlomljenih ali težko poškodovanih udov in nevarnih telesnih poškodb. Od kar je on tukaj, ni bilo smrtonosnih porodov. Bil je sicer v Ajdovščini in okolici več težkih in nevarnih porodov, a z njegovo pomočjo so se vsi srečno izvršili. Brez njega bi bila marsikatera mati, ki je sedaj zdrava med svojimi otroci, že pod zemljo. Dopisnik v 55. št. „Soče“ najbrž ne ve, kaj je težek porod; zato tudi ne more ceniti izdatne zdravniške pomoči ob takih prilikah in prijema zdravnika kakor kakega pastirja, ki ni storil kaj po gospodarjevi želji.

Gospod zdravnik dr. Fink je sam trdnega zdravja. On opravlja svojo službo brez odlašanja in vestno ob vsaki uri po dnevi in po noči ter naglo in vspešno pomaga, ne da bi zahteval visoko odškodnino. On je že od narave nekako usposobljen za specialista v porodništvu. Nase ženstvo bi moralo na to obratovati svojo pozornost, da dobi v najnevarnejših slučajih dobro zdravniško pomoč ter v tem obziru upljivati na svoje moze. Pri zdravniku se ne gleda ali s strankami bolj ali manj uljudno postopa, ampak na to, kako pomaga, kadar gre za življenje. Pri tem ne smemo pozabiti, da tudi stranke ne hodijo vedno v rokavicah k zdravniku, držeč se „bon tona“. — Pomisliti je dalje, da je gospod dr. Fink kot tvorniški zdravnik večkrat v težavnem položaju. Delavec interes zahteva, da delavec dobi zdravniško spričevalo, kadar se čuti nesposobnega za delo; v interesu tvorniških delničarjev in okrajne bolniške blagajnice je pa, da nihče ne izostane od dela, če ni res prisiljen. — Marsikdaj je težko določiti, ali je delavec zmožen za delo ali ne, ker človek in kakor steklena posoda. V marsikaterem slučaju bi najmodernejši Eskulap ne zadel pravega.

Zaradi povedanega sem kot uradnik proti dopisu v 55. št. „Soče“, kolikor zadeva tukajšnjega občinskega zdravnika, svetuj ob enem delavcem, naj si le pomagajo, kadar jim kaj ni prav; naj se pa to godi na primerljivi način, kakor si ga je izvolil dopisnik v 55. št. „Soče“. Odpravljajte napake, ki vam škodujejo, a vedno tako, da z muho ne ubijete tudi puščavnik in da po kopanju ne vržete z vodo tudi otroka na gnojišče in da mičkenih rečij, ki se prav lahko ob svojem času na svojem mestu dajo poravnati, ne spravljate na velik zvon.

Glasnik iz uradniškega kroga.

Dostavek uredništva. — Dopis priobčujemo kot protiglas prejšnjemu dopisu z dostavkom, da smo prejeli tudi od društva za podporo rokodelcev v Ajdovščini potrdilo, da prejšnji prvi dopis je popolnoma resničen. Izrekamo željo, da se ta spor lepo mirno poravnata ter odpravljata povod nevolji, naj že bo tu ali tam!

Od nekod. — (V odgovor k dopisu v „Gorici“ z dne 27. aprila 1901. št. 33. z napisom „Iz zahodnih Brd“.) Gotovo mora biti ta dopis skrupen od kakega farskega revšeta, kateri ne dela drugega nego ljudi hujska, izziva in obrekuje. Najbrže mu je popski klub dan sv. Jurija 23. aprila v Kozbani kaj takega naročil, sam pa ubogi nevednež nespametno v dan trobi o domisljavih rečeh, kar so mu morda drugi več kot gotovo naložili. Klobasarni dopisnik „statura piccola, ma che capo“ se je zaletel s svojo neumnostjo, pardon, s svojo inteligenco v g. Kostanjevca, podžupana kozbanskega, ker on noče plesati, kakor mu drugi godejo, da bi stavlil sovraštvo proti velesposobnemu in prijaznemu podžupanu. Oh, zlobni, ničvedni klerikalci, saj dober je Bog,

da Vas kar nemudoma ne kaznuje, ko tako zlobno lažete! Tako sramotni dopis si upajo spraviti na dan! Te farske bombe pač ne vstrasijo g. podžupana in ga ne ugonobé, ampak oni farsko-klerikalni klub jih dobi po usseh, da enkrat zgubi tisto svojo surovost. — Nato se odgovarja in pojasnuje: Mirnik nima nobenih podružnic, ampak je samostojno katastralna občina, mnogo večja kakor Kozbana, ki plačuje 800 gld. več izravnega davka kakor Kozbana. Dne 29. marca ni imelo občinsko starestinstvo kozbansko nobene seje, lahko pa da kaka črna banda je imela isti dan kako privatno sejo.

Podla laž je ta, da bi bil g. podžupan Kostanjevec napadal g. župnika kozbanskega. Reč je bila tako-le: Obč. seja je bila dne 21. marca, a ne kakor trdi dopisnik; če pa tega ne verjame, naj si ogleda zapisnik one seje, kjer bo videl datum. Ista seja je bila pričela med 9^h, in 10 uro, udeležila se je pa ni cela dvanaesttija, ampak samo 11 starestin z županom vred. Kmalu po otvoritvi seje dojde tudi oni reuf-penf, kateri je hotel morda namestovati neprislega starestina g. Lesico iz Skrljevega, ker trdi dopisnik, da je bila došla cela dvanaesttija. Na dnevnem redu je bilo več točk. Prva je bila pretresovanje računov za leto 1900.; razpravljanje je trajalo do popoldne; opoldne se seja pretrga in starestine odidejo, da si kaj podložé pod zobe.

Okoli ene ure se starestine spet zberejo v občinski pisarnici in seja se nadaljuje. Potrdilo se je občinske račune, ali med tem že dojde „ta črni“. Prva točka končana, pride zdaj druga na dnevni red, in sicer tajnik prečita odlok deželnega odbora o zadevi dveh obmejnih cest. Prvo se je prečitilo odlok ceste, ki bi peljala čez Vrhovlje-Kostanjevico, slednje od druge in sicer prepotrebne črte Golobrd-Britof. Na to predlaga podžupan g. Kostanjevec, naj se sprejme in dovoli prispevek za slednjo prepotrebno cesto ali sploh za vse tri, za ono po vrhu črta Vrhovlje-Kostanjevica, Golobrd-Britof obmejna črta ter za kozbansko nameravano črto ob potoku Kozbanskeku; za ono prepotrebno cesto Golobrd-Britof v znesku se premaknjivih 10%, kar manjka še županstvu Kozbana donesti. (Pa vendar županstvo Kozbana tej cesti ovira in neče nič o tem slišati, kajti sam župan Blažič se je izrazil: Bog varuj, če bo ta cesta, kaj storimo potem s svojimi drvi.) Podžupan Kostanjevec v daljem prijaznem govoru priporoča to cesto in uljudno prosi gg. svetovalce, naj vsi soglasno pritrdijo njegovemu predlogu, pripominivši: da zdaj je čas, da se stvar reši (sicer za črto Golobrd-Britof ob Idriji) in bil bi vnebovpijoči greh, ako bi pustili, izgubiti se tako ogromno svoto, namreč: od vlade 80%, od deželnega zbora 10% in 10%, ki je že tudi občina Anhovo določila, ter samih 10% bi imela založiti Kozbana v daljavi 2 in pol km, kjer bi tekla cesta. Zaključivši svoj govor, opomni gg. svetovalce, da ako tega ne bi hoteli sprejeti, bi se napravilo veliko škodo in pogubo celi idrijski dolini in vsem prebivalcem onkraj hriba kozbanskega, pripominivši: saj vem, da ostanem v majšini, (sicer on je menil, da katastral Mirnik ima majšino v občinskem zastopu, ako ne bi prestopil kaki tudi iz kozbanskega.) Na to skoči župnik kozbanski, ki nosi oni znani „epiteton ornans“ — — — po koncu kakor puran ter „guđr-guđr“ začne se zaničljivo smejeti in napadati g. Kostanjevca, češ: če nimate zdaj večine, zakaj niste zmagali pri občinskih volitvah, ter dražiti g. svetovalce, da te ceste Kozbanci ne potrebujejo, in da ni treba dati nobenih prispevkov zanjo. Kdo torej ovira? In če prav Kozbanci te ceste ne potrebujejo, je ne potrebuje skoro cela občina? S tem je župnik napravil veliko zmešnjavo, in tudi Kostanjevec. séveda lahko vsak sodi, da je bil razžaljen in da je župnika primerno oštel. Ali zlobna laž je, da bi trdil oni podž., da župnik nima pravice, udeležiti se občinske seje. Gosp. Kostanjevec ga je samo na to opomnil, da kadar bo voljen v občinski zastop. bo imel pravico pri seji govoriti, razsajati in napadati s svojo besnostjo; zdaj pa ne, kajti po § ima pravico samo poslušati. G. župniku se je morda v glavi vrtelo, misleč, da mu se upa kdo upreti in odgovarjati, menil je morda biti v cerkvi, kjer ga njegovji §§ varujejo, da on lahko napada, ne da bi mu smel kdo odgovoriti. (Še pred nekaj leti je bil napadel g. župana in razžalil, da je imelo s tem tudi okrožno sodišče nekaj opraviti.) Napravil je bil veliko zmoto, da je oviral važnejšim stvarjem. Zato mu svetujemo, ako se hoče

udeležiti obč. sej in mirno poslušati, mu nikdo ne more braniti in ga ne bo noben ven gonil, naj to stori, kakor drugi, saj se šteje med inteligenco! (Konec pride.)

Domache in razne novice.

Gg. naročnikom. — Pregledovanje knjig je pokazalo, da so naročniki dolžni veliko svoto, kar dela podjetju le težave. — Ali ker moramo narediti red po vzgladu vseh zdravih podjetij, smo sklenili to-le:

Skoncem maja se brezpogojno ustavi list vsem nemarnim plačnikom, pred vsemi pa onim, ki so se kaj na dolgu do konca leta 1900.

To na znanje vsem, da ne bo pozneje nepotrebnih in neumestnih pritožb. Naj bo kdo se-tako-znan pristal in rodoljub, mu list ustavimo; zato naj se na to nikdo ne zanasa, kajti nemarni plačevalci ob takih razmerah, kakoršne so sedaj, niso naši pravi prijatelji. Troški za „Sočo“ in „Prim.“ presegajo 30.000 kron, ki upravnistvu ne rasto v blagajni. —

„Goriška ljudska posojilnica“ naznanja svojim p. n. gg. članom ravnateljstva in nadzorstvu, da se bo vršila skupna seja dne 23. maja t. l. in ne — kakor napovedano — dne 16., ker je ta dan praznik.

Odvetnik dr. Stanič. — Laški listi, in za njimi slovenski klerikalni, so prinesli vest, da je dr. Stanič suspendovan na 3 mesece zaradi neke dedne afere. „Corriere“ je naznanil, da dr. Camillo de Egger se je celo pritožil zastran premile kazni. Ljubljanski „Slovenec“ pa je dostavil zlobno tendenco, da slovenski liberalni listi ne bodo poročali takih rečij.

Na te novice smo začeli poizvedovati, kaj je na stvari, in za danes moremo povedati to-le:

Dr. Stanič ima se vedno svojo pisarno odprto (v Gosposki ulici št. 4) in jo obdrži, morda dlje nego je to ljubo nekim lahničem in slovenskim klerikalcem.

Jako pa obžalujemo, da laški odvetniki za svoje stanovske zadeve nimajo boljših organov. Obžalujemo, da se spozablajo tako daleč in take zadeve — ki bi morale ostajati tajne, in celo se predno je stvar konečno razsojena! — javno raznašajo ter na tak način ugled odvetniškega stanu bolj izpodkopavajo nego dejanje samo. Vsi takozvani višji stanovi: odvetniki, notariji, sodniki itd. imajo svoje disciplinarne svete, ki presojajo s stanovskega stališča postopanje svojih udov. Takih obsodb še proglašajo mnogo vsako leto. Občinstvo o tem ne izve nikdar nič in ne sme izvedeti. Ni „Piccolo“, ni „Corriere“, ni „Slovenec“, ni „Prismojenec“ ali „Norica“ nam doslej niso vedeli še nikdar povedati, da je dobil ta ali oni sodnik ali notar ukor ali kako hujsko disciplinarno kazeno.

Kako je afera dr. S. postala nakrat politična? On se ni nikdar ukvarjal s politiko in jej je zlasti sedaj popolnoma oddaljen. Le enkrat se je postavil narodu na razpolago, in to najpoprej z namenom, da bi dr. Gregorčič (s katerim sta prijatelja od mladih nog!) priskočil na pomoč v jako kritičnem položaju. Dr. Gr. ima vse razloge obžalovati, da se ni poprijel prijateljske roke, ki bi ga rešila iz jako hudih skripcev. Da se pa on sedaj — in če on ne, pa njegovi najozji pristaji — škodoželjno vesele neke krivice, katero je staremu prijatelju vsekla zavist in strupenost naših narodnih nasprotnikov, kaže te krščanske politike v pravem svitu. Ali prepričan smo, da tudi to prezgodnje veselje splava po vodi. Dr. Stanič ostane odvetnik, neustrašen in neomahljiv, kakor je bil vedno v svojem poslu. Znano in priznana je, kako velike zasluge si je pridobil za slovensko uradovanje. Ako se danes v Gorici uraduje že veliko več slovenski nego laški, je velik del zasluge dr. Staniča. O tem je „Soča“ že čisto govorila. Da ga mnogi ital. odvetniki radi vsega tega pisano gledajo, je znano, saj bi radi pometli iz Gorice vse, kar je naše.

Res je, dr. S. odločno zastopa svoje stališče, svoje stranke, ne gleda nikomur v zobe, se nikomur ne uklanja, nima obzirov do nikogar, ni do sodnikov, ni do odvetnikov. In to je vzrok neprestanemu zasledovanju od strani enih in drugih. Le od takih uradnikov in odvetnikov, katerim je tu pa tam pokazal neopogljivo svojo voljo, izvrirajo posredno ali neposredno vsa zasledovanja, katerih pa se dr. S. kratko ni malo nima sramovati. Nam se pa zdi, da zasluži le hvaležnost in priznanje odvetnik, ki nima „gotovih“ obzirov ni do sodnikov ni do tovarišev, ki gleda na zakonitost in pravilnost postopanja ter krepko zastopa interese svojih kljentov. Očita se mu (— in vedno le to! —), da je prebrezobiren do sodnikov, da se „prekrepko“ in „preodločno“ poteza za svoje kljente. Tako je bilo že drugod zunaj Gorice, tako v zadevi Jeralovi, ko je edino s svojim odločnim postopanjem rešil obtoženca ječe, a grofu Coroniniju prisedil nekaj tisočakov. — Zadnje case se je v zadevi nekoga klerikalnega laskega požeruha mnogo trudil, da ga je rešil kazenskih posledic. Kako zahvalo je imel od njega in farske resnicoljubnosti, povemo morda o drugi priliki.

Kako je bilo pa v tem slučaju, za kaj ga doletela mogočna roka laških kolegov,

povemo prihodnjé. Poutili smo se pri klijentu samem. Citatelji bodo videli — kako se v Gorici preganjajo slovenski veljaki!

Likar na agitaciji. — Pisejo nam iz Bovca dne 10. t. m.: —

„Pred stinrajstimi dnevi je hodil po Bovskem znani Likar. Mesto da bi opravljal svoja trgovska opravila, je le bolj zabavljajal čez narodno-napredno stranko, posebno čez Tumo in Gabrščka, ter vse naprednjake pital z „zaslepljenici in norci“! Moč je bil posebno na učitelje nevoljen, ker podpirajo svoje nekdanje sovražnike (?) Tumo in Gabrščka!! Nekaj napredni trgovec, proti kojemu je vse naprednjake imenoval norce, a nasledil mu ponujal svoje blago, mu je primeramo odgovoril: „Kako se drznete, vi, meni naprednjaku-norcu ponujati svoje blago? Se ne sramujete z norci občevati?“ — Seveda ni bilo nič z „gšeftom“ —

Slično je lazil Gaspar okoli po deželi pred kakimi 9 leti. Ali takrat je brusil svoj stekli jezik le proti Gabrščki, dr. Tume in narodno-napredne stranke se ni bilo, da bi se bil zaletaval Gaspar vanju. Ranjki župnik Goljevšek v Batujah je bil tega zdražbarja ven vrgel iz župnišča, kakor so ga tudi marsikje drugod po vrednosti odslovili.

Neki ludomusnež v Gorici meni, da mu na Bovskem ni bilo toliko do prodaje in kupcije, kajti njegov glavni zalagatelj Skert je že tako revež pri kraju, pač pa da je bil Likar za to pot plačan, da je malce porekognosciral teren za prihodnje deželnozborske volitve v gorah. On je poznat kot brezobrazen in nesramen agitator, kateri ti pride skozi okno v hišo, ako ga pri vratih ven pahneš. Likar je vsekakor jedna izmed tistih pomladanskih tič, katere so začele svigati po deželi ter civkati o bližnjih deželnozborskih volitvah. Takrat bodo spet zlati časi za dolgi Gasparjev jezik, ki je prava rariteta v naši deželi, vreden, da ga shranijo po Gasparjevi smrti v muzeju z nadpisom: Najslavnejši in najdaljši klerikalni jezik koncem XIX. in začetkom XX. stoletja na Goriskem.

Zidje in socialni demokratje. — Neverniki, odpadniki, razkolniki, luterani, sedaj pa smo postali se zidje in socialni demokratje. Sment, kaj vse smo že preživeli! — V zadnjem času smo priobčili članka „Na srečni zemlji“ in „Nekaj našim soc. demokratom“ v prevdarek iz peresa gospoda, ki se peča temeljito s socialnim vprašanjem med Slovenci ter vidi in opozori na marsikaj, česar klerikalni mogočenci v svoji vsevidnosti ne vidijo. Ta dva članka pa že nista dala miru gospodu pri „Gorici“. Nekaj citat Lombrosa, prosimo, s a mo citat, v katerem govori o tem, da židje so postavili v zgodovini razvoja narodov največje število talentov — ta citat torej že zadostuje, da vpilje o nas, da se unemamo za žide, da tiramo židovsko politiko. To bi bilo na primer tako: Recimo, da je prinesla „Gorica“ citate o neki razpravi radi krivega priseganja ter bi citirala to in ono. Mi pa bi pograbili en citat, par vrst, pa bi rekli, da „Gorica“ tira krivoprisežno politiko, da je trombata krivega priseganja ter da se učenja za isto. Po logiki „Gorice“ v gorenjem slučaju proti nam bi bilo to prav logično nasproti njej!

Slično govoriči tudi o soc. demokrati, katero nam očita. — Gospoda pač niso sposobni za nikako stvarno razmotrivanje vrve- nja in življenja, ki se vrši med nami. To pokazujemo dan za dnevom.

Torej tudi pri šmarncih! — Šmar- nice meseca maja so dolocenu čestnjenju Marije. Tako misli verno ljudstvo, drugače pa neki znani nunc onstran Soče, ki se je te dni med šmarncami obregnil tudi ob „Sočo“ in „Primorcu“. Torej nikjer ni miru, celo pri šmarncih vpletajo v svoje govore naša lista.

Ne, pa če je njim prav, naj bo se nam! Ko bi vedeli ti močje, kako brezvspešna je njihova gonja na to stran, kako dosega jo prav obratno od tega, kar nameravamo, ne zinitli bi nikdar besede proti „Soči“ in „Primorcu“. Ker je pa tako, le naprej!

Grčev spis o shodu pri Rebku je „Go-rica“ objavila v soboto. Ves opis sam po- jasnuje klaverno poraz klerikalcev. Da Grča ni mogel ničesa povedati o pravem delu shoda, ne iz dolgega govora dr. Tume, je umevno, ker je bil potisnjen daleč v ozadje, kjer je varoval življenja svojega kosti. Pač pa je sam izdal, da glavna hujskača sta bila učitelj Hrustja in obč. tajnik Batič iz Sempasa. O vsem vkup pa ni vredno odgo- voriti besede. Nekoliko tolazbe jim privo- stičmo. Omenimo se, da Grča je videl na shodu dr. Gruntarja, katerega tam ni bilo!

Zadnjič so videli v Komnu poslanca Muha, čeprav ga tam ni bilo, sedaj so vi- deli dr. Gruntarja pri Rebku, čeprav ga ni bilo tam. Tu vidite, kako grdo lažejo ti laž- njivci po poklicu, in iz tega morete presoditi, na kaki „istini“ slone tudi druge klobasarije po „Gorici“.

Posojilnice v vsaki vasl. — V „E- dinstvi“ se je oglasil nekdo (podpisal se je Gorican) — zakaj ne med usesci „Gorican“, ki polemizuje s „Sočo“, ker je pisala proti malim posojilnicam na deželi. Ta „Gorican“ priporoča, naj se snujejo posojilnice v vsaki občini.

Mi smo se čudili, da so zagledali luč sveta v Trstu članki s tako prozorno tendenco. Obzalamo, ako je gospodje v Trstu niso videli. Člankar je nagromadil celo vrsto — fraz, praznih besed, na katere nič ne damo.

Na Goriskem zadostajo posojilnice v sre- dišnih sodnih okrajih — drugod pa so ne le nepotrebne, marveč po večini v škodo. Mesto posojilnic naj se snujejo produk- tivne zadruge, da se bo denar pridobi- val, ne pa ljudstvu dajati vedno lepšo priliko, da se lahko zadolžuje. — Ta „Go- rican“ je delal le reklamo za one farovske posojilnice, ki imajo očiten namen, podjar- miti naše ljudstvo v popolno klerikalno od- visnost. Da se v take namere zlorabi „Edinstvo“, jako obzalujemo. — Zdi se, da so imponovale lepe besede. Gospoda: de- janja, dejanja naj govore! Sodite jih po — dejanjih!!

XIII. glavna skupščina „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“ o blinostih na Bledu. — Učiteljsko društvo za radovljiski okraj se je marljivo lotilo pri- prav za letošnje skupščino „Zaveze“. V vspe- razumljenju z vodstvom „Zaveze“ je sesta- vil prav lep program. Poseben odbor po- skrbi za zabavni večer, za potrebne prostore, prenočišča, banket itd. Načelnik pripravjal- nega odbora, gosp. nadučitelj Franc Rus, nas prosi, da objavimo, da naj se ne boje gg. tovariši in dame tovarišice draginje: pre- skrbel je nad 80 brezplačnih stanovanj, druga bodo po jako nizki ceni, od 60 h naprej. Za stanovanja in banket, ki bo veljal kuvert 2 K 40 h, naj se takoj zglasijo udeleženci pri gosp. nadučitelju Rusu na Bledu. Na mnogobrojno in veselo svidenje na divnem Bledu! Vodstvo „Zaveze“.

Poštne zadeve. — Jutri 15. t. m. se bo vršil v Ljubljani XIX. redni občni zbor društva postarjev in postnih odpraviteljev na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji. Za- jedno bo zborovala tudi bolniška blagajna tega društva.

Moško učiteljske v Gorici. — Čuti je glasove, da moško učiteljske v Kopru se razdeli na 3 dele, ter pride slovenski oddelek v Gorico. Slične glasove čujemo že celo vrsto let, ali učiteljske za Slovence je vedno le še v Kopru, in menda tudi ostane, vsaj gotovo do tedaj, dokler se ne izvrši neka važna pre- membva v osovju šolske uprave. No, mi bi želeli, da se le že končno uresniči glas, da dobimo v Gorici slovensko moško učite- ljske, ker to pričiče Slovincem in Gorici v vsakem pogledu.

Vabilo k občnemu zboru „kraškega vi- narskega društva v Tomaju“, ki bo dne 27. maja 1901. ob 4. popoldne v prostorih župnišča v Tomaju. Vspe: 1. Obisk in pregled vinograda; 2. Pozdrav predsednika; 3. Poročilo tajnika in blaginika; 4. Pre- memba §§ 24. in 42. društvenih pravil; 5. Navseti gledé obdelovanja vinograda; 6. Slučajni predlogi. Odbor.

Samomor. — V petek v jutro kmalu po 8. uri se je vrgel nekoliko pred nabre- žinsko postajo pod brzovlak Ivan Stofa iz Volčjegograda pri Komnu. Moč je bil uduvec, star okoli 45 let ter oče 7 otrok. Žalostne družinske razmere so spravile moža do tega obupnega koraka.

Zgubljeno — najdeno. — V nedeljo se je našel na potu na Sv. Goro nov, čeden kloบุก. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi v našem upravnistvu, kjer se mu pove, kje ga dobi.

Listnica. — Ker je v četrtek praznik, izide prihodnja stv. „Soče“ sele v soboto 18. t. m. Razne dopise in poročila priobčimo radi tega deloma v „Primorcu“ v petek, de- loma v sobotni stv. „Soče“. Toliko na splošno znanje.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V včerajšnji seji je bil začasni proračun brez razprave izročten prorač. odseku. Na to je bila razprava o predlogih, kako naj se razdele podpore o škodah po uimi. Govorili so Conci, Biankini, Kaiser, Žitkar. Junak tega dne je bil poljski socialist Daszynski, ki je v velikansko na- stavljenem govoru opisoval bedo v Galiciji, katere izvira ponajveč iz skrajne demo- ralizacije „slajte“ in vseh visoko stoječih činiljev. Nastel je celo vrsto grehov in očitnih sleparstev znanih politikov ter oseb, ki stoje v dotiki z velikimi poljskimi veljaki. Končal je z zagotovilom, da cela Galicija, kar je postenjakov, je razburjena proti takim odnošajem in zahteva nujne odpomoči. Takoj na ta govor je vstal minister Körber in za- gotavljal, da je vlada že storila razne korake v olajšavo bede. Seja zopet jutri.

Posvetovanje gledé vodnih potlj. — 11. t. m. se je vršilo posvetovanje na- čelnikov klubov nemških strank, h kateremu so prišli tudi Čehi Kaižl, Pacak in Kramar. Dogovarjali so se o izpremembah načrta vodnih potlj, s katerimi bi bilo možno doseči kompromis. Doseglo se je sporazumljenje v bistvenih točkah, tako da, če ne pride vmes kaj posebnega, se kompromis doseže. — Od Mladocéhov in levičarjev ni nasprotstva. Nasprotuje pa velepsestniki in agrarici. Mladocéhi groze velepsestnikom, ker so ti zoper kompromis Čehov z Nemci, pri katerem hočejo Nemci vtihotapiti tudi svoje narodne zahteve. Velepsestniki za- tehtajo: 1. Prej se naj regulirajo reke, nego se kopljejo kanali, in to se sprejme tudi v besedilo predloga. 2. Drž. stroški 75 milijonov kron za regulacijo rek se naj podvoje na 150 milijonov. 3. Država naj povisja deželni

donesek 25 odstotkov in prepusti deželnim zborom, da sklepajo, katera dela se naj izvrše poprej.

Županom v Ljubljani je bil izvoljen v sobotni seji občinskega sveta z nova g. Ivan Hribar. Od 29 glasov jih je dobil 28. Podžupanom je izvoljen dosedanji podžupan g. Karl vit. Bleiweis.

Občni zbor „zavoda Sv. Nikolaja“ v Trstu. — Dne 22. aprila t. l. se je vršil v dvorani „Tržaškega podporna in bralnega društva“ tretji redni občni zbor „zavoda Sv. Nikolaja“. Udeležba je bila zlasti od strani slov. služkinj jako obila, kar jasno priča, da vedo dekleta ceniti ustanovo, katere smoter je njih duševna in gmotno blaginja.

Zborovanje je otvorila predsednica ga. Karla Ponikvarjeva, ki je navzoče presrečno pozdravila ter dala besedo tajnici gej. Ivanki Klemencic. Tajnica se je v svojem poročilu omejila le na splošna dejstva, prepustivši podrobno poročilo o delovanju in položaju zavoda voditeljici notranje uprave gej. Mariji Skrinjarjevi. Tajnica je poročala med drugim: V minolemu letu je „zavod Sv. Nikolaja“ sprejel 607 deklet, in sicer iz Kranjske 223, s Primorskega 201, Štajarskega 116, s Koroškega 46 in iz Hrvatske in Dalmacije 22. Od postanka pa do konca leta 1900. je zavod oskrbel 1084 deklet. S takim številom more le malokateri podobni zavod dokumen- tirati svoje delovanje in opravičenost svojega obstanka.

„Zavod Sv. Nikolaja“ stremi z vso vneto po spolnjenju in napredku, a ovira ga v tem, kakor že rečeno, nedostajanje gmotnih sredstev. Pred vsem bi mu bilo treba prostornejšega stanovanja in primerne opreme. Prihodnje leto se mu bo seliti iz dose- danjih prostorov. Teško mu bo dobiti pri- mernejših. Kako prijetno bi bilo, če bi naš zavod imel svoj lastni dom! Dal Bog, da postane vsaj nada, da ga vdobi v doglednem času, mogoča!

Racun za preteklo leto znaša: dohodki K 2126'63 vin., stroški pa 2126'69 vin. — Izkaz društvenega premoženja do 31. decembra 1900. je ta-le: I. Gotovina v blaginji K 524'43. II. Vloženo v Tržaško hranilnico na knjižico stv. 150 K 200.—, III. Stanovanje plačano do 23. 2. 1901. K 120'36 IV. Društveni inventar po odbitku 20% K 480. Skupaj K 1324'79.

V odbor so bile izvoljene soglasno gospe in gospiče: Strinjar Marija, Ponikvar Karla, Grom Masa, Klemencic Ivanka, Blatnik Kunigunda, Epple Ivanka, Pegan Netka, Urlih Zorica, Krže Ivanka, Godina Vekoslava, Čarga Tončka, Gulič Lizika, Vinsek Marija, Zadnik Karolina, Ivancic Ivanka, Kosir Terezina, Poš Mici, Pirjevec Marija, Čarga Marija, Doles Ivanka, Sever Alojzija, Žitnik Marija, Godina Milka, Zorzut Rezika, Gustin Vekoslava, Prelec Marija in Vidmar Marija. — Dobrodelni namen zavoda je znan; zato ga moramo le najtopleje priporočati.

V Opatlju je došel včeraj grški kralj na sestanek z rumunskim kraljem, ki biva že v Opatlju. Grškega kralja je prisel poz- zdravil grof Gočess v imenu cesarja. Opatlja je bila v zastavah in ljudstvo na nogah.

Srbija. — Naučni minister Marinković in vojni minister Vasič sta podala ostavko. Prvemu bo naslednik vseučilski profesor in bivši minister Kovačević, drugemu pa pol- kovnik generalnega štaba in kraljev pribočnik Janković.

Na Španskem se vedno vre. Vsaki dan je čuti o pojavih upora. Tako so v Barceloni požgali delavci carinsko hišo. Prihiteci so na pomoč vojaki. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih.

V Barceloni sedaj vlada mir. Velik del straj- kajočih delavcev zopet dela, zaprte strajkovce so izpustili. Redarstvo je prijelo nekaj anar- histov. Sodnija je obsodila že 12 oseb na smrt, 15 pa v pregnanstvo na Kanarske otoke.

V južni Afriki. — Iz Londona jav- ljajo, da tekom zadnjih dni se je udalo okoli 1500 Burov Angležem ter da so ti jim cnemogocili pri vojnih operacijah v Buslandu, naslanjati se na Petersburg. Večina angleskih vojakov je že po 18 mesecev v vojni. Le general Elliot ima nove čete, zato pa prič- kujejo od njega večjih vsehov. — Stein in Devet se nahajata v zahodnjem delu Trans- vala. Soproga generala Botha, o kateri smo čuli, da je vodila pogajanja med svojim možem in Kitchenerjem, je odpotovala v Evropo. Sodijo, da v važni misiji.

Književnost.

Buska antologija v slovenskih pre- vodih. Zbrala Ivan Vesel in Anton Aškerc. — Pod tem naslovom izide do konca maja v „Goriški tiskarni“ A. Gabršček v Gorici okoli 27 tiskanih pol obsežna knjiga na lepem papirju in v ele- gantnem tisku.

To bo III. knjiga „Salonske knjiž- nice“.

Obsegala bo prevode najlepših pesnij vseh starejših do najnovejših ruskih pes- nikov, in sicer te-le:

t. Gavriel Rom. Deržavin: Bog (Levstik). *

*) Za pesnitjo v oklepu je ime slovenskega prelagača.

2. Ivan Dmitrijev: Volgi (Veseli)

— Trije Levi (Neznavec).

3. Ivan A. Krylov: Osel in slavec (Veseli) — Čebela in muhi (Veseli) — Par- nas (Veseli) Kokoš in petelin (Dragotin Kette).

4. Vasilij A. Žukovskij: Pesen o taboru ruskih vojakov (Veseli) — Cvet (S. Gregorčič).

5. Ivan Iv. Kozlov: Razbiti čoln (Veseli) — Sen neveste (Gregorčič).

6. Aleksander Serg. Puškin: Resnica (Dr. J. Mencinger) — Stance T...mu (Veseli in Mencinger) — Črni šal (Anton Medved) — Preživel svoje sem zelenje (Veseli) — Ovidiju (Veseli) — Morju (Veseli) Gvadalkvir (Veseli) — A. P. Kern-ovi (Gregorčič) — Zimski večer (Veseli) — Prerok (Veseli) — Angelj (Veseli) — Ta- tisman (Medved) — Slavec (dr. Mencinger) — Poslanica v Sibir (isti) — Trije viri (isti) — Zlato in jeklo (isti) — Gruzinska pesem (Veseli) — Cvetke (Kette) — 26. maja 1828. (Veseli) — Utopljenec (isti) — Dva vranova (Levstik) — Ančar (Mencinger) — Glota (isti) — Kavkaz (Veseli) — Snežni plaz (S. Gregorčič) — Zimsko jutro (isti) — Elegija (Veseli) — Besi (isti) Obrekovalcem Rusije (isti) — Jek (Mencinger) — Pokopališča (isti) — Črna inegla (Veseli) — Bajka o ribicu in ribici (Aškerc) Spomenik (Veseli).

7. Mihail J. Lermontov: Angelj (Jos. Kržišnik) — Demon, vshodna povest, ki sama obsega 40 strani (Veseli) — Na smrt Puškina (Gregorčič) — Pesem o carju Vasiljevču, mladem opričniku in smelem trgovcu Kalašnikovu (Veseli) — Molitev (Mencinger) — Tri palme (isti) — Duma (isti) — Terekovi darovi (Veseli) — Kozaska zazibalka (Veseli) — Oskutno in tužno — Detetu — Zakaj? — Zahvala. — Oblaki (vse Mencinger) — Mrličeva ljubezen (Veseli) — Očina — Kinžal — Jadro (vse Mencinger) — Želja Soseda (Veseli) — Se pomniš... — Ne jokaj — Sanje (Mencinger) — Tamara (Veseli) — Hrib — Sam po cesti šestam — Za tebe ni moj duh v ljubezni vnet (Men- cinger) — Spor — Molitev (Veseli) — Ne; nisem Byron (Mencinger) — Iz Ismael-beja; (Veseli) — Grofici Rostopčino (Mencinger) — Molitev — Prvega januarja — Mladí Gruzinki — Ne, jaz ne ljubim te — Tvoj por- tret, jaz nočem, da bi svet spoznal (vse Radivoj Peterlin).

8. T. I. Tjačev: Priroda — Pom- ladnje vode — Pomladnja nevihta — Solčni izhod (vse Aškerc) Pri mizi mrak jo je objel — Ves dan v pozabljenju ležala je — Ah, ti revna naseljenja (vse Ivan Prijatelj).

9. Aleksej Vas. Koljcov: Ne šumi ti, rž. — Kosec (Veseli) — Pesem (Kette) — Razbojnikova pesem — Pobeg — Pesem — Velika skrivnost — Molitev (Veseli) — O vselem času (Kette) — O, pridí k meni... — Mlada žanjica — Gozd — Dobri mi ljudje, razkrijte — Bil sem pri njej... (Prijatelj) — Poslednja borba (Peterlin).

10. Jevgenij A. Baratskij: Madona — (Gregorčič).

11. N. Ogarev: Otožnost (Aškerc).

12. Grof Aleksej R. Tostoj: Srce in življenje (Veseli).

13. Karolina Pavlovna: Vz- lensko jezero (Veseli).

14. Nikolaj M. Jazykov: Brez sspanja (Veseli).

15. Knez Peter A. Vjazemskij: Tesnoba (Baron).

16. Varon Rozen: Prekletje. (Ro- doljub Ledinski).

17. Baronesa E. K. Osten- Saksen: Moj sen (Vida).

18. Konstantin Batjuškov: Ele- gija (Kette).

19. I. P. Polonskij: Solnce in mesec (Veseli). Moja pesem. — Berč (Prijatelj).

20. A. N. Majkov: Suša — Carjev manifest z dne 19. febr. 1861. — Sanje v poletni noči (Aškerc).

21. L. A. Mej: Pesem (isti).

22. Aleksej Step. Chomjakov: Pred spanjem — Isola bella — Orel — Prošnja (Veseli).

23. K. S. Aksakov: Svobodna be- seda (Aškerc).

24. Nik. A. Nekrasov: Materne solze. — Zločincev pesem. — Temno živ- ljenje (Veseli).

25. A. M. Žemčužnikov: Vsem kruha! Zakaj? — Sveti čas. — Kaoar razprné mi duša krija (Aškerc).

26. A. N. Pleščeev: V dnu duše že se meni gabi... — Prijatelju (Aškerc).

27. J. V. Žadovskaja: — Biser — Ni razpjal mi laskavih fraz (Aškerc).

28. N. D. Hvoščinskaja: Kazak (Aškerc).

29. I. S. Nikitin: Plug — Jutro (isti).

30. M. L. Mihajlov: Večer soparen bo, črni oblaki... — Poslanica studentom iz ječe — (Aškerc).

31. V. S. Kuročkin: Premišljevanje (Aškerc).

32. D. D. Minajev: Večna nevesta — Smeš (Aškerc).

33. N. A. Dobroljubov: Glej, prijatelj, jaz umiram — Moč govora (Aškerc).

34. Omuljevskij (I. V. Fedorov): Moja domovina — Iz „Sibirskih motivov“ (Aškerc).

35. A. P. Barykova: Pesem parijev (Aškerc).

36. A. N. Napuhtin: Vojaška pesem o Sebastopolu. — Bratom-vojakom (Aškerc).

(Konec prihodnjé.)

Anton Kuštrin

trgovec

z jedilnim blagom

Gospodsk. ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine trdke Žnidarskič & Valentič v Rirski Bistrici; cikorija in žveplenke družbe sv. Cirila in Metode ter moke vseh vrst iz mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdica iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kilogr. naprej.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Vdobjiva se zastoj in franko v Schwannen-Apoteke, Frankfurt A. M.

Zaloga piva

prve kranjske eksportne pivovarne na par in tvornice slada

T. Fröhlich-a na Vrhniki-Kranjske.

Glavni zastopnik za Gorico in deželo

Josip Rován

v Gorici — Rakatišče št. 20 — v Gorici.

Priporoča se p. n. častitim gg. odjemalcem v mestu in na deželi.

Prodaja izborna pivo v sodčkih po 100, 50, 25 in 12 $\frac{1}{2}$ litrov ter v plombovanih steklenicah po $\frac{1}{2}$ litra.

Tvrška je bila odlikovana za svoje izdelke l. 1900.: v Parizu, Lionu, Bruselju, Rimu in Dunaju s prvimi priznanji.

Dobro urejene in z ledom preskrbljene podružne zaloge imata: g. Franc Furlan, gostilničar in posestnik na Gorici pri Rebku in g. Andrej Šinigoj, gostilničar »Pri levu« v Dornbergu.

Za blagohotna naročila se toplo priporoča rojakom v mestu in na deželi udani

Josip Rován.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna v'na izvipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Pestrožka poština.

Gumijeva obvezila

„Ekselsior“ in navadna

priporoča slavnemu občinstvu trdka

Konjedic & Zajec

v Gorici.

Prodaja se na drobno in na debelo.

Trgov.-obrtina registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 $\frac{1}{2}$ % in vloge na Conto-current po 3-60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10-letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krogu na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6-15%.

Vplačevanje se vrši osebno ali potom položen na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9-12. dopoldne.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Fran Melinek

zidarski mojster

v Višnjavku št. 67 (v Brdih)

se priporoča

za vsakovrstna zidarska dela bodisi nove zgradbe ali poprave po ugodnih cenah.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Ból ublažujoče ribanje

po dr. Zoltán-u

(Zoltánovo mazilo).

Že mnogo let znano, vspešno učinkujoče sredstvo, katero se najbolje uporabi pri protinu in revmatizmu.

Olajša in odstrani po kratki uporabi (kar dokazujejo mnoga priznanja in zahvalna pisma) celo mnogo let brez vspeha se zdraveče bolezni.

1 steklenica stane 2 kroni.

Pri vpošiljavi zneska 2 K 80 vin. razpošilja franko lekarnar

Béla Zoltán, Budimpešta.

Zaloga na Dunaju, lekarna pri „Črnem medvedu“ I., Lugeck 3.

Nikako skrivno sredstvo. Zdravniško priporočeno.

Dunajski zobni atelje

v Gorici, Raštelj št. 21, II. nadstropje.

Vlagajo se naravnim potom, pri jedi popolnoma rabljivi umetni zobovi, brez nikakih bolečin ter brez odstranjenja zobnih korenin.

Zobovje na zračni tlak (Specijaliteta).

Popravljanje in prenavljanje obrabljenega zobovja.

Naročila izgotavlja dobro, hitro in v ceno.

Goorne ure:

od 9. ure dopoldne do 5. popoldne.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisanim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter izvoz zlatinske Most (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Važno za vsakega!

Izvrstno sredstvo je

DURATOR

Podplati, s tem namazani (vsake 3-4 tedne enkrat) postanejo trpežnejši, nepremočljivi in elastični. Čerjiti ostanejo tudi po dolgi rabi v najboljšem stanu.

Durator se dobro uporablja pri vojaštvu in različni korpo-acijah, katerim se je oddal v rabo komaj po dobri preskušnji istega.

Cena: 1 kovinska steklenica z navodilom 1 in 2 kroni; po pošti franco proti vpošiljavi i krono 20 vin. (tudi v znakah.)

Dobiva se v vseh mirolilnicah (drogerijah).

Glavna zaloga:

Budimpešta, Julius Dobó, V. Lipót: körút 1/b.

Rihard Brass

Gorica

zaloga vin in špirta na debelo. Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Zahvala.

O priliki nenadomestne izgube naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, matere oziroma mačehe, gospe

Paule Kaučič roj. Mozetič

izrekamo tem potom vsem blagim srcem gg. udeležencev žalnega spreveda v Gorici in pogreba v Solkanu svojo iskrono zahvalo. Prav toplo zahvaljujemo posebe preč. duhovščino iz Gorice in Solkana za spremstvo ter sprejem ranjke, darovalce nagrobnih vencev ter vse prijatelje in znance v obč. ki so na katerikoli način skazali dragi ranjki zadnjo čast in nam svoje prijazno sočutje.

Bog povrni!

V Gorici, dne 13. maja 1901.

Zalujoča rodbina.

Išče se spretnega korespondenta

za veliko tovarno.

Zahteve: Katoličan, star 23-26 let, neoženjen, popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, lepa pisava, veselje in sposobnost do samostojnega dela; želi se tudi znanje stenografije.

Natanjčne ponudbe s sliko in spričevali je pošiljati na W. 5275 Haasenstein & Vogler — Dunaj I.

Ustanovljena 1891.

Odlikovana 1. 1894.

Odlikovana tovarna vsakovrstnega

POHIŠTVA

Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

V lastni hiši. ————— Lastne žage.

Zaloga vsakovrstnega pohištva,

kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinejšega sloga; vsakovrstnih slik, zrcal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov.

Zaloga vsakovrstnih desk mehkega in trdega lesa; velika zbirka obkladkov (remeša) in strgarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strgarski in tapetarski stroki spadajočih potrebščin. — Blago se razpošilja na vse kraje prosto postaja Gorica.

Jamči se za točno in solidno postrežbo.

Patentovani aparati

za žvepljanje na roko in za na hrbet'

rabljivi na dva načina.

Patentovane škropilnice proti

peronospori

najnovejši sistemi.

Brizgalnice za žvepleni ogljik (Injektori)

proti fliokseri

Aparati za streljanje proti toči.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje-in trtojejo pošilja po najnižjih tvorniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ (WIEN)

II. Praterstrasse 49.

Prekupil se isčejo.

Ceniki gratis in franko.